

ÖN ARAŞTIRMA

SAHA ÖNCESİ YAPILAN ÖN ARAŞTIRMA:

ARAŞTIRMA KONUSU VE PROBLEMİN SINIRLANDIRILMASI:

Türkiye Geleneksel Kültür Haritası kapsamında gerçekleştirilen köy araştırmamız öncesinde bu projenin devamı haricinde sahada araştırılabilecek olan konular hakkında sınıf olarak yaptığımız tartışmaların sonucunda belirli araştırma başlıkları üzerinde çalışmaya karar verdik. Yapılacak olan çalışmayla ilgili olarak ortaya konulan fikirler orijinal olmaktan öteye gidememekteydi. Ayrıca elimizdeki imkanları aşan ve bu sebebden dolayı kabul edilemeyecek olan araştırma konuları da gündeme geldi. Gündeme getirilen konular ağırlıklı olarak köy araştırmalarına dayandığı için yapılan toplantılar sonucunda söz konusu olan projenin devamını sağlayacak olan çalışmamıza başladık. 17.12.1998 tarihinde Türkiye Kültür Haritası'nın devamı niteliğinde bir araştırma yapılması uygun görüldü. Böylece araştırma konumuz genel anlamda , projenin uygulandığı köylerdeki; sosyal, ekonomik ve kültürel yapının tasviri olarak incelenerek ortaya çıkarılması olarak kesinlik kazanmıştır.

5.1.1999 tarihli Araştırma Yöntem ve Teknikleri dersinde bölüm başkanımız Prof.Dr.Taylan Akkayan tarafından araştırma yapılabilecek iki il grubu sunularak tercih yapmamız istendi. Bu il grupları şunlardır:

1. İl Grubu: İstanbul – Yalova – Sakarya – Kocaeli
2. İl Grubu: Bolu – Eskişehir – Afyon K. – Isparta – Burdur

Aynı tarihte derse katılan 21 kişinin oy birliği ile ilk gruptaki iller sanayileşmiş olduğundan, geleneksel yapıyı yansıtabilmek için ikinci grup tercih edildi. Derse katılan öğrencilerden bu illerle ilgili il araştırma grupları oluşturulmasına karar verildi. Her gruba bir başkan seçilerek diğer gruplarla koordinasyonun kurulması sağlandı. O gün derse katılmayan 12 kişinin ise daha sonra grup başkanlarınca ilgili gruplara seçilmesi kararlaştırıldı. Bu gruplar her ilin genel yapısına ilişkin raporlar hazırlayacaktı. Bu çalışmanın bir fizibilite raporu şeklinde olması gerektiği

vurgulandı. Bu araştırma grupları oluşturulurken dikkat çekilen en önemli nokta kişilerin araştırma grubunda buldukları ilin dışında başka bir yerde araştırmaya gidebilecekleri olmuştur. Yürütülen çalışma süreci içerisinde dikkat çekilen konu ile ilgili gelişmeler olmuştur. Yine aynı tarihte Literatür Araştırma ve Metodoloji Yazım grupları belirlenmiştir. İlgili gruplar çalışmalarına başlayarak araştırmamızın saha öncesindeki adımlarında gerçekleştirilmesi planlanan bölümler uygulamaya kondu. Köy araştırmaları ile ilgili olan makale, tez, kitap bibliyografyaları ile ilgili olarak kütüphanelerin kataloglarından yararlanılarak bir kaynak taraması yapılmıştır. Bu surette ilgili literatürde yer alan eserlerin incelenmesi yoluyla araştırmamız sırasında hangi konulara ağırlık verebileceğimiz, nelere daha çok dikkat etmemiz gerekir vb. noktaları aydınlatmaya çalıştık.

Literatür taramamız devam ederken bir yandan da DİE tarafından hazırlanan nüfus sayımı sonuçlarından yararlanarak gidilecek olan bölgelerdeki köylerin demografik özellikleri hakkında bilgi topladık. Yapılan çalışma sonrasında araştırma yapacakları illerde gidecek grup sayısı kadar ilçe seçilmesine karar verilmiştir. Burada özellikle dikkat edilen nokta kırsal nüfusu kentsel nüfusa göre ağırlıklı olan ilçeleri belirlemek olmuştur. İlçeler kırsal nüfuslarına göre değerlendirilerek belirlendikten sonra burada bulunan köylerin nüfuslarına bakılarak belirlenen sınırlar dahilinde olanların kadın ve erkek nüfuslarının oranları incelenmiştir. Kadın nüfusun fazla olduğu ya da her iki cinsiyet oranı arasında büyük farkın olduğu köyler atlanarak gidilecek köylerin belirlenmesine çalışılmıştır. Ayrıca gidilecek olan köylerin 60-100 hane arasında olmasına dikkat edilmiştir. Burdur'a gidecek olan grupların yaptığı çalışma sonunda DİE 1990 Genel Nüfus Sayımı Sonuçları ve 1997 Genel Nüfus Tespiti sonuçlarından yararlanılarak hazırlanan rapor sonucu gidilecek olan üç ilçe belirlenmiştir. Altınyayla, Çavdır ve Yeşilova ilçeleri bölgede araştırma yapılacak olan ilçeler olarak kabul edilmiştir. (Bkz. Tablo-4, Tablo-5)

TABLO – 4: 1990 GENEL NÜFUS SAYIMI İTİBARI İLE BURDUR İLINE BAĞLI OLAN İLÇELERİN KENT VE KÖY NÜFUSLARI

İlçe Adı	Toplam Nüfus	Şehir Nüfusu	Şehir Nüfus %	Köy Nüfusu	Köy Nüfus %
Merkez	83.267	56.432	67,8	26.835	32,2
Ağlasun	11.505	5.252	45,6	6.253	54,4

Altınyayla	12.251	4.118	33,6	8.133	66,4
Bucak	54.427	27.407	50,4	27.020	49,6
Çavdır	16.205	3.886	24,0	12.319	76,0
Çeltikçi	10.266	2.911	28,4	7.355	71,6
Göhlisar	14.763	10.434	70,7	4.329	29,3
Karamanlı	8.832	5.293	59,9	3.539	40,1
Kemer	5.059	2.312	45,7	2.747	54,3
Tefenni	13.667	5.458	39,9	8.209	60,1
Yeşilova	24.657	5.609	22,7	19.048	77,3
İlçeler Toplamı	254.899	129.112	50,7	125.787	49,3

TABLO – 5: 1997 GENEL NÜFUS TESPİTİ İTİBARI İLE BURDUR İLİNE BAĞLI OLAN İLÇELERİN KENT VE KÖY NÜFUSLARI

İlçe Adı	Toplam Nüfus	Şehir Nüfusu	Şehir Nüfus %	Köy Nüfusu	Köy Nüfus %
Merkez	83.245	56.048	67,3	27.197	32,7
Ağlasun	12.684	5.745	45,3	6.939	54,7
Altınyayla	6.967	4.235	60,8	2.732	39,2
Bucak	54.911	26.104	47,5	28.807	52,5
Çavdır	14.674	3.005	20,5	11.669	79,5
Çeltikçi	7.312	2.741	37,5	4.571	62,5
Göhlisar	22.602	12.627	55,9	9.975	44,1
Karamanlı	8.681	6.002	69,1	2.679	30,9
Kemer	4.909	2.380	48,5	2.529	51,5
Tefenni	12.570	5.439	43,3	7.131	56,7
Yeşilova	22.920	6.148	26,8	16.772	73,2
İlçeler Toplamı	251.475	130.474	51,9	121.001	48,1

Daha önceden belirlenmiş olan Altınyayla, Çavdır ve Yeşilova ilçelerinin köylü nüfus oranlarını karşılaştırdığımız zaman Çavdır'da köylü nüfus oranının arttığını, Altınyayla ilçesinde önemli derecede düştüğünü ve Yeşilova'da ise az bir düşüşün olduğunu görüyoruz. Fakat 1990 sayımlarını temel olarak kabul ettiğimiz için çalışmalara daha önceden belirlenen ilçelerde devam edilmiştir. Alan araştırması yaptığımız Çavdır ilçesinde ise nüfus sayımlarına göre kentli ve köylü nüfus oranları

Tablo-6'da gösterilmiştir.

Tablo – 6: 1990 GENEL NÜFUS SAYIMI İTİBARI İLE ÇAVDIR İLÇESİNE BAĞLI OLAN KÖYLERİN NÜFUS BİLGİLERİ

Bucak Adı	Köy Adı	Toplam Nüfus	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu	Erkek Nüf. %	Kadın Nüf. %	Hane Sayısı
Merkez	Ambarcık	444	210	234	47,3	52,7	88,8
Merkez	Bayırköy	1.184	586	598	49,5	50,5	236,8
Merkez	Bölmepınar	1.087	480	607	44,2	55,8	217,4
Merkez	Büyükalan	880	428	452	48,6	51,4	176
Merkez	Hisarardı	356	166	190	46,6	53,4	71,2
Merkez	İshakköy	274	126	148	46,0	54,0	54,8
Merkez	Karaköy	369	170	199	46,1	53,9	73,8
Merkez	Kayacık	384	179	205	46,6	53,4	76,8
Merkez	Kızıllar	489	240	249	49,1	50,9	97,8
Merkez	Kozağacı(B)	2.396	1.203	1.193	50,2	49,8	479,2
Merkez	Küçükalan	479	235	244	49,1	50,9	95,8
Merkez	Söğüt (B)	2.904	1.454	1.450	50,1	49,9	580,8
Merkez	Uylupınar	555	253	302	45,6	54,4	111
Merkez	Yazır	518	260	258	50,2	49,8	103,6
	İlçe Toplamı	12.319	5.990	6.329	48,6	51,4	2463,8

Çavdır İlçesine gidecek olan grup olarak burada araştırma yapılabilecek olan köyleri nüfus sayımlarına bakarak belirledik. Bu işlemlerin sonrasında sıra bölgeye gitmeye gelmişti.

COĞRAFİ ALAN OLARAK SINIRLANDIRMA:

Türkiye Geleneksel Kültür Haritası Projesi dahilinde ilk araştırma Trakya' da yapılmıştı. Bu bölgede gerçekleştirilen çalışmayı Güney Marmara Bölümü'nde gerçekleştirilen araştırmalar izledi. Ege Bölgesi'nde bulunan illerdeki araştırmalarla devam edilen proje kapsamında 1999 yılı içerisinde Batı Karadeniz Bölümü'nde buluna Bolu, İç Batı Anadolu Bölgesi'nde bulunan Eskişehir, Ege Bölgesi'nde

bulunan Afyon K., Batı Akdeniz Bölgesi'nde bulunan Burdur ve Isparta illerinde araştırma yapılmıştır. Bu araştırma döneminde toplam 17 köyde çalışma kapsamına dahil edilmiştir. Bolu ve Afyon K. illerinde 4'er grup araştırma yaparken diğer illere ise 3'er grubun gitmesine karar verilmiştir.

KAPSAM OLARAK SINIRLANDIRMA:

Coğrafi olarak sınırları belirlenen araştırma bölgesindeki kırsal yerleşim alanlarının sosyal, kültürel ve ekonomik organizasyonlarının incelenmesidir.

ZAMAN OLARAK SINIRLAMA:

Araştırmamız 1998-1999 ve 1999-2000 eğitim-öğretim dönemleri içinde gerçekleştirilmiştir. Belirtilen tarihler arasında yapılan uygulamalar sonucunda projemizin ilgili bölgeleri kapsayan bölümü tamamlanmıştır. 1999 yılı yaz tatilinde araştırmanın asıl bölümü gerçekleşmiştir. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Antropoloji Bölümü Sosyal Antropoloji Anabilim Dalı öğrencilerinin 3. ve 4. sınıflarda gerçekleştirdikleri çalışma sonucunda araştırma yapılan her köye ait birer rapor hazırlanmış olup bunlar ilgili dönemde tamamlanmaya çalışılmıştır.